

## L2003:8253 (Skinskatteberg 27:1)

Händelser som registrerades i FMIS (tom 2018-11-09). Nya "händelser" (from 2018-12-03) registreras i KMR som aktiviteter (åtgärd eller uppdrag).

### Händelser

Hyttområde, kopparhytta, 450x130-190 m st (N-S) bestående av 5kallrostgropar, 2 grunder för blåsmaskiner, 3 hyttgrunder, 4kolhusgrunder, 1 slaggvarp, 5 fördämningsvallar, 1 blåsmaski, 3värndrosthusgrunder mm.Slaggvarp 450x130-190 m st (N-S) intill 3.5 m h förträdesvis ivarpens V och SV delar. Slaggen är matt, brun, massiv(kopparslagg).I områdets N-del invid sjö (damm) är fördämningsvall, 95 m l(ÖNÖ-VSV) 3 m br, kallmur huggen block, grus.Invid fördämningsvallens SÖ sida, O om bäck är kallrostugnar, 5st, total längd är 30 m l (ÖNÖ-VSV) med 5 bås med gemensamnamellänväggar, dessa är 5.5 m l, 1.2 m h och 1.5 m tj (kallmur).Öppningar mot S-sidan. Fylla med slagg och nedrasatstenmaterial.80 m SSV om ovan är blåsmaskingrund, 10x8 m st (N-S) och 0.5 m hkallmur, huggna block.I anslutning till och NNV om ovan är fördämningsvall, vinklad, 10m l (SSV-NNÖ) 20 m (VSV-ÖNÖ) 2-3 m br kallmur huggna block.35 m s om är husgrund över hyttan, 20x15 m st (VSV-ÖNÖ).Inom grunden är 2 ugnar, 5x4 m st och 2.1 m h respektive 5x4 mst och 1.5 m h slagg och sten i ugnarna.25 m V ovan är kolhusgrund, 62x11 m st (N-S) och 0.5-1.2 m hkallmur. Övertorvad.52 m S om ovan är kolhusgrund, 63x11 m st (N-S) och 0.5-1.2 m hkallmur. Övertorvad.20 m Ö om är vändrostgrund,17 x12 m st (Ö-V) 0.4-0.7 m h 1 m tj mellanvägg. Kallmur, huggna block. Slagg och sten fyller okänt antal rostbås.18 m SSV om ovan är vändrosthusgrund, 18x12 m (N-S) 0.8-1.2 m hoch 1 m tj mellanvägg. Kallmur, huggna block. Slagg och sten fyller okänt antal rostbås.18 m SSV om ovan är vändrosthusgrund 18x12 m st (Ö-V) 0.7-1.1 m hoch 1 m tj mellanvägg. Kallmur, huggna block. Slagg och stentäcker okänt antal rostbås.23 m Ö om är kolhusgrund, för rosthus. 12x8 m st (N-S) och 0.5-0.9 m h. Kallmur, huggna block. En påfartsramp å V sida, enpåfarsramp å S-sidan.40 m S om ovan kolhusgrund, för rosthus, 14x8 m st (N-S) och 0.6m h. Kallmur, huggna block, en påfartsramp å Ö-sida, enpåfartsramp å N-sida.2 m Ö om ovan är husgrund, 17x122 m st (N-s) och 0.6 m h, 0.9 mtj, kallmur. Övertorvad.Centralt i området och 31 m SV om är blåsmaskingrund, 10x8 m st(N-S) 0.5-1.3 m h och 1-1.2 m tj, kallmur, huggna block. Ibödefåra i grunden är 3 lagerstenar till hjulaxel (-ar).I anslutning här till och N om ovan är fördämningsvall, 24 m l(Ö-V) 2 m br kallmur.18 m S om är husgrund, nedre hyttan, 18x12 m st (Ö-V) och 0.5 mh, kallmur. Inom grundmuren är rest efter 2 ugnar, totalstorlek är 12x5 m (Ö-V) och 2 m h.60 m S om är hyttgrund, Garhyttan, 13x8 m st (N-S) och 1.9-2.5 mh, kallmur, hyggna block. Å N och Ö delen är murens övre del imarkplanet (slagggvarpens nivå). I N, som del i fördämningsvall.Inkörspport i S. Inom grunden, under slagg ocn sten synsplankläggning. Inom grunden är en rekonstruktion av 1 blåsmaskinav trä och järn.I anslutning till och N om ovan är fördämningsvall.10 m V om är husgrund, 4x4 m st, ramp i S.19 m S om är kopparbod, 10x10 m (N-S) 2 m h mur av huggen stendäröver 2 varv timmer. Brutet tak. Å NÖ-hörnet är restminnessten, 1.4 m h. 0.3-0.7 m br och 0.15 m tj. Avsmalnandeupptill, står i gjutet (betong) fundament. Inskription å Ö sidanmed följande lydelse; \1819-\CFB-\46 m S om är grund till kvarn, 12x10 m st (N-S) 1-4 m h 1.2 m brkallmur, huggna block. Grundmuren är i N del av fördämningsvall(Ö-V), 3 m br vid detta ställe. Hjulgrav utmed V-väggenI anslutning till och N om ovan är fördämningsvall.8 m V om ovan är husgrund, (klensmedja) osäker storlek, fåtalgrundstenar.I områdets NV del invid sjö (damm) är mamlupplag, 70x40 m st(NÖ-SV), i områdets NÖ-del invid sjö och NÖ om 2) är område medslag rostad/bokad malm, 50x20-30 m st (N-S). Å udde i sjö(damm) inom området är kallrostningsplats?, 30x15 m st (Ö-V).Området är sparsamt beväxt med blandskog. Invid kopparbod är informationsmaterial anslaget å tavla. Området ingår iEkomuseum, Bergslagen.Mycket fin berghistorisk miljö. Här kan man på ett enkelt sättfölja tillverkningsgången från sulfidmalm till ren koppar. Iområdets N del i närheten av RAA 28 är den ungefärliga platsenför kopparhytta, uppgift om. Gran skriver på 1750-talet: "Mendet märkvärligaste är, att strax invid strömmen, som rinner frånnedre Skärsjön till Skärviken här i trakten omkring grufvorna,finnas märken efter en gammal smältugn kvar lämningar en groffura uppväxt, vilken för länge sedan blivit nedhuggen; menstubben, som kvarstår, visr att trädet, då det avverkades, varitminst 300 år gammalt". Grans uppgift har bestyrkts av Johan Bergström i en avhandling om Riddarhyttan som framlades i Uppsala 5maj 1810: " Med förbigående av andra vittnesbörd torde det varatillräckligt att som bevis anföra en kopparhytta Munkhyttan, somi en neddriven smältugn kan uppvisa en stubbe efter en fura aavden största möjliga omkrets, som tyder på en ålder av 300 år.den tolkningen ansluter sig också H. Carlborg i sin Historiatill Per Geiers, Riddarhytte malmfält, 1923: "Enligt Gransuppgifter skulle denna smältugn förskriva sig åtminstone frånörjan av 1400-talet. Antagligen har härstädes befunnit sig dansk. Munkhyttan, vars namn nämnes på åtskilliga ställen i äldreskrifte" (sid 142).Se kopia i inv. hand. av Charta öfver Nya Hyttbyggnaden vidRIDDARHYTTAN. Beskrivningen är inte kvalitetssäkrad. Information kan saknas, vara felaktig eller inaktuell. Se även Inventeringsbok under Dokument och bilder.

| Registrering               |                                                                                                     |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| RMS-fel kartbakgrund       | 10                                                                                                  |
| Osäker position            | Nej                                                                                                 |
| Kommentar                  | Fritexter finns för stora delar av länet. Dessa skrevs in 1991-2003 och kan därför vara inaktuella. |
| Registrerande organisation | Riksantikvarieämbetet                                                                               |
| Registreringsdatum         | 2004-06-22                                                                                          |
| Ursprungsdata, geodata     | GDB-alfa                                                                                            |
| Koordinatsystem            | RT90 2,5 gon V                                                                                      |
| Digitaliseringsteknik      | Bordsdigitalisering                                                                                 |
| Osäker utbredning          | Nej                                                                                                 |
| Medelfel, fältfångst       | 10                                                                                                  |
| Kartunderlag               | Ortofoto                                                                                            |
| Mätmetod                   | Manuell inprickning                                                                                 |

|                                       |                       |
|---------------------------------------|-----------------------|
| <b>Ursprungsdatabas, attributdata</b> | RAÄ forn              |
| <b>Digitaliseringsmetod</b>           | RAÄ-metoden 1998-2005 |
| <b>Skala</b>                          | 1:10000               |

|                              |                       |
|------------------------------|-----------------------|
| <b>Inventering</b>           |                       |
| <b>Ansvarig organisation</b> | Riksantikvarieämbetet |
| <b>Granskningsdatum</b>      | 1986-09-18            |